

Sportgebouw Twello

Programma van Eisen Ruimtelijke Kwaliteit, Maart 2024

geldersgenootschap.nl

Colofon

Initiatiefnemer

Contactpersoon

Datum rapport

gemeente Voorst

Teun Groothedde | gemeente Voorst

7 maart 2024

Gelders Genootschap

Opsteller

Validatie

026 4421742

Jan Wabeke | j.wabeke@geldersgenootschap.nl

Loes van Hooff | l.vanhooff@geldersgenootschap.nl

Onderdeel van het project

Sportgebouw Twello

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding	7
H1 Kenmerken omgeving	9
H2 Eisen, opties en wensen	15
Referentiebeelden	19
Bijlagen	21
Motivering extra ruimtes op de tweede bouwlaag	
Bronvermelding	
Historische topografie	

vogelvlucht planlocatie

Inleiding

Inleiding

Ter vervanging van een tweetal gymzalen in Twello gaat de gemeente Voorst een nieuw sportgebouw realiseren op een centrale plek in het dorp Twello. Na een locatiestudie is besloten deze voorziening te bouwen op een braakliggend terrein op de hoek van de Veilingstraat en de Domineestraat. Voor het nieuwe sportgebouw is een functioneel programma van eisen opgesteld in overleg met de toekomstige gebruikers. Daarnaast heeft de gemeente de wens om in de nieuwbouw ruimte te bieden voor maatschappelijke functies, die bijvoorbeeld te maken hebben met bewegen, gezondheid en/of onderwijs. Gedacht wordt aan een aantal verhuurbare lokalen. Het is goed te vermelden dat het sportgebouw NIET bedoeld is voor sportwedstrijden en dat er geen horeca in het gebouw komt.

Doel van dit stuk

Het gemeentebestuur hecht veel waarde aan de uitstraling van het nieuwe sportgebouw, vanwege de prominente ligging in het dorpshart en vanwege de openbare functie van het sportgebouw. Daarom wil het gemeentebestuur dat specifiek aandacht wordt besteed aan ruimtelijke kwaliteit in het planproces. Voorliggend ruimtelijk programma van eisen heeft betrekking op de ruimtelijke inpassing in de omgeving en op de architectonische uitstraling van het complex. Het is kaderstellend en richtinggevend voor het ruimtelijk ontwerp. Het vormt tevens het beoordelingskader voor de ruimtelijke kwaliteit van het aanbiedingsontwerp en bij de verlening van de omgevingsvergunning.

Dit programma van eisen is dus geen ruimtelijk ontwerp. Wel zijn ontwerpstudies verricht om de ontwerpopgave te verkennen. Op basis daarvan zijn de situering en de contouren van de nieuwbouw op hoofdlijnen bepaald. Voor het realiseren van optimale ruimtelijke kwaliteit is een integraal ontwerpproces nodig, waarin functionaliteit, maakbaarheid, architectonische uitstraling, culturele waarde, duurzaamheid en betaalbaarheid samenkomen. Hierbij speelt de periode na oplevering ook een belangrijke rol.

Eisen, wensen en opties

Voor het realiseren van optimale ruimtelijke kwaliteit is het belangrijk om ontwerpruimte te bieden. Als we heel concrete eisen stellen hebben we vaak al een oplossing in gedachten voor een bovenliggend doel. Andere oplossingen worden dan uitgesloten. Dat zou de ontwerp ruimte onnodig beperken. Als we alleen de bovenliggende doelen formuleren blijft het misschien te abstract en wordt het lastig om op basis daarvan een ontwerp te beoordelen. In dit programma van eisen hebben we daarom gekozen voor een getrapte set van eisen. Er is een beperkt aantal topeisen geformuleerd, die hard zijn. Vervolgens zijn er opties geformuleerd, die concreter zijn. Andere oplossingen zijn mogelijk, mits ze beter voldoen aan de bovenliggende eisen. Tenslotte is een aantal wensen geformuleerd. Als deze wensen worden gerealiseerd wordt dit gewaardeerd als meerwaarde.

De ruimtelijke ontwerpopgave

De ruimtelijke ontwerpopgave betreft zowel het architectonisch ontwerp van de bebouwing als de inrichting van het terrein aansluitend op het gebouw. De terreininrichting van het sportgebouw moet ingebed worden in het landschapsonwerp voor het parkgebied langs de Veilingstraat aansluitend op de omgeving van de kerk en het Veluws College. Dit omvat ook particuliere terreinen, die openbaar toegankelijk zijn. De betreffende terreineigenaren en gebruikers moeten hierbij worden betrokken. Afspraken kunnen worden gemaakt over dubbel gebruik van bepaalde voorzieningen, zoals de stalling van fietsen en het parkeren van auto's en het zorgen voor een prettige en sociaal veilige omgeving. Zij moeten zich kunnen vinden in de aangeboden oplossingen.

Bij de aanbieding volstaat een architectonisch schetsontwerp, waarbij inzicht wordt geboden in cruciale details en toe te passen, materialen en kleuren. De aangeboden kwaliteit is uitgangspunt voor verdere uitwerking.

Oude foto van het kerkpad richting de huidige Torenstraat

Gezicht op de Kerk — Twello

De voormalige veiling vanaf de Veilingstraat

Geveldetail voormalig veilinggebouw

Pad achter de kerk langs gebouw Irene: richting Veilingstraat

Historische dorpskern vanaf Dorpstraat

Pad achter de kerk langs: vanaf de Veilingstraat

Ingang Veluws college

Park vanaf Domineestraat

Doorzicht vanaf spoorwegovergang Domineestraat naar kerktoeren

H1 Kenmerken en kansen omgeving

Oude dorpskern

De locatie ligt aan de rand van de historische dorpskern. De Dorpsstraat en de Domineestraat behoren tot de oudste straten van de dorpskern (zie bijlage historische topografie). Het gebied rond de kerk aan de Dorpsstraat ademt nog de verstilde sfeer van het voormalige esdorp met veel historische panden en veel waardevol groen. Ook langs de Domineestraat staan historische panden, zoals het monumentale voormalige postkantoor en het oude gemeentehuis. Toch ligt de planlocatie nu wat los van de historische dorpskern door de dichte bosschages langs de Veilingstraat en de stenige uitstraling van de Domineestraat. Waardevol zijn de doorzichten op de kerktoren vanaf de spoorwegovergang en de Scholtenhoek.

Bebouwing langs de spoorlijn

De locatie ligt langs de spoorlijn Apeldoorn-Deventer. Na aanleg van de spoorlijn vestigden zich in de zone tussen de oude dorpskern en de spoorlijn grotere fabrieksmatige functies. Zo stond op de plek van het Veluws College en de locatie voor het sportgebouw de Veilinghal: een groot bakstenen gebouw met een zadeldak. De Veilingstraat is aangelegd voor de bereikbaarheid van het centrum en het station. Tussen de spoorlijn en deze straat is een strip gebouwen ontstaan met een meer doosvormige, platte architectuur, die afwijkt van de veelal van kappen voorziene bebouwing in de oude dorpskern. In de architectuur is door het gebruik van baksteen en de geleding van de gevels wel een link gemaakt met de oude dorpskern.

De planlocatie grenst in het noorden aan het eigendom van ProRail. Langs de perceelsgrens staat een hekwerk op 10 meter uit de as van de buitenste spoorbaan. Tussen dit hekwerk en de spoorbaan ligt een brede strook grond, die is ingezaaid met gras. Langs het hek staan enige bomen en struiken.

Domineestraat

De Domineestraat is zoals gezegd een oude straat, maar ze is ook onderdeel van de belangrijkste noord-zuid structuur voor gemotoriseerd verkeer in het dorp. Dit is ook een belangrijke fietsroute. De Domineestraat is nu vooral ingericht voor het gemotoriseerde verkeer. Daardoor wordt de straat nu beleefd als een ruimtelijke scheiding in het oude dorpshart. Oversteken is problematisch en de situatie voor fietsverkeer is niet optimaal. De gemeente werkt aan een verkeersplan, waarbij het streven is de inrichting aan te passen, zodat de fietsveiligheid verbetert en de verkeersfunctie ruimtelijk beter wordt ingepast in de oude dorpskern.

Veilingstraat + parkzone

De Veilingstraat is vooral van belang voor de bereikbaarheid van de noordkant van het centrum en het station voor gemotoriseerd verkeer en fietsers. Maar de Veilingstraat vormt nu ook een ruimtelijke scheiding. Daardoor is de spoorzone met het Veluws College niet optimaal verbonden met de historische dorpskern, die vlakbij ligt. De uitdaging is om de spoorzone hier hecht te verbinden met het dorpshart, zodat

beide elkaar positief kunnen beïnvloeden (zie schets Veilingstraat). Nu blokkeren bosschages en hekken het contact tussen kerkplein en spoorzone. Ook langs het Veluws College liggen bosschages, waardoor je vanaf de Veilingstraat geen zicht hebt op gebouwen en mensen. Hoewel het groen cultuurhistorische en ecologische waarde heeft, vormt sociale veiligheid een knelpunt, zoals overlast van hangjongeren. De bouw van het sportgebouw is een aanleiding om de groene omgeving van de kerk te verbinden met de spoorzone. Het gaat dan zowel om looproutes als om doorzichten op de kerktoren. De bosschages ten noorden van het kerkplein worden onderdeel van een parkachtig gebied met een eenduidige inrichting, dat doorloopt tot aan de Domineestraat en de gevels van het Veluws College en de sporthal. Historisch en ecologisch waardevolle beplanting wordt hierin opgenomen. De Veilingstraat loopt als een parkway ontspannen door dit park. Enkele overzichtelijke oversteekpunten zorgen ervoor dat de Veilingstraat ook een veilige straat wordt. De wandelpaden, die een vloeiend

beloop krijgen komen uit bij deze oversteekpunten. De padenstructuur is ook verbonden met de Torenstraat, waar eveneens een oversteekpunt komt. Vanaf hier is er een korte looproute naar de parkeerterreinen achter Albert Hein.

Veluws College

Het nieuwe sportgebouw vormt samen met het Veluws College een ruimtelijk ensemble. De hooftree van het Veluws College ligt aan de westkant tegenover de Torenstraat. Tussen het schoolgebouw en de hekken langs het spoor ligt de fietsstalling met een aantal jonge bomen. Deze stalling is van twee kanten toegankelijk en wordt buiten schooltijden afgesloten. Aan de oostkant liggen ca. 23 parkeerplaatsen, die in principe beschikbaar zijn voor personeel. De rest van het terrein is groen ingericht en wordt gebruikt door scholieren als “schoolplein”. Aan de kant van de Veilingstraat zijn bankjes van de voormalige veiling verwerkt in de inrichting.

Locatie vanaf overzijde spoorlijn

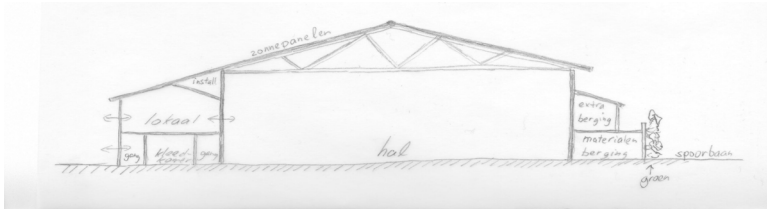
SCHETS VEILINGSTRAAT

Om de Veilingstraat groener, aantrekkelijker en veiliger te maken worden de volgende ingrepen voorgesteld:

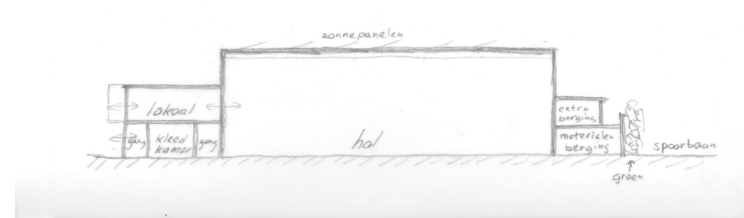
- Verwijderen onderbegroeiing en enkele bomen om doorzicht te vergroten en een parkachtig groen tapijt met bomen te vormen met historische en ecologische waarden.
- Veilingstraat herinrichten: beeld van een weg te gast in parkachtige omgeving.
- Rijbaan visueel versmallen, draagt bij aan lagere rijsnelheden en een verkeersveiliger omgeving voor kwetsbare verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers).
- Op drie plekken een oversteekvoorziening voor langzaam verkeer in de vorm van een klein plateau bestaande uit een afwijkende bestrating;
 - Bij de aansluiting op de Domineesstraat.
 - Bij de school en de sporthal voor een veilige oversteek tussen deze voorzieningen en de oude dorpskern van Twello.
 - Bij het Veluws College om fietsende scholieren vanuit de Torenstraat te faciliteren.
- De oversteek bij sportzalen en het nieuwe pad via Kerkplein zorgen voor makkelijke en veilige looproutes naar oude dorpshart, basisschool De Wingerd en Marktpluin.
- Wandelpaden evenwijdig Veilingstraat door het parkgebied.

De uitgangspunten voor de (her)inrichting van de Veilingstraat zijn in lijn met de speerpunten van het Programma Mobiliteit 2020 tot en met 2030, dat kader stellend is voor het Verkeersplan Twello. Op basis van de uitgangspunten voor de (her)inrichting van de Veilingstraat, de speerpunten van het Programma Mobiliteit en de uitgangspunten van het (het nog op te stellen) Verkeersplan Twello wordt het ontwerp nader uitgewerkt tot een definitief inrichtingsplan.

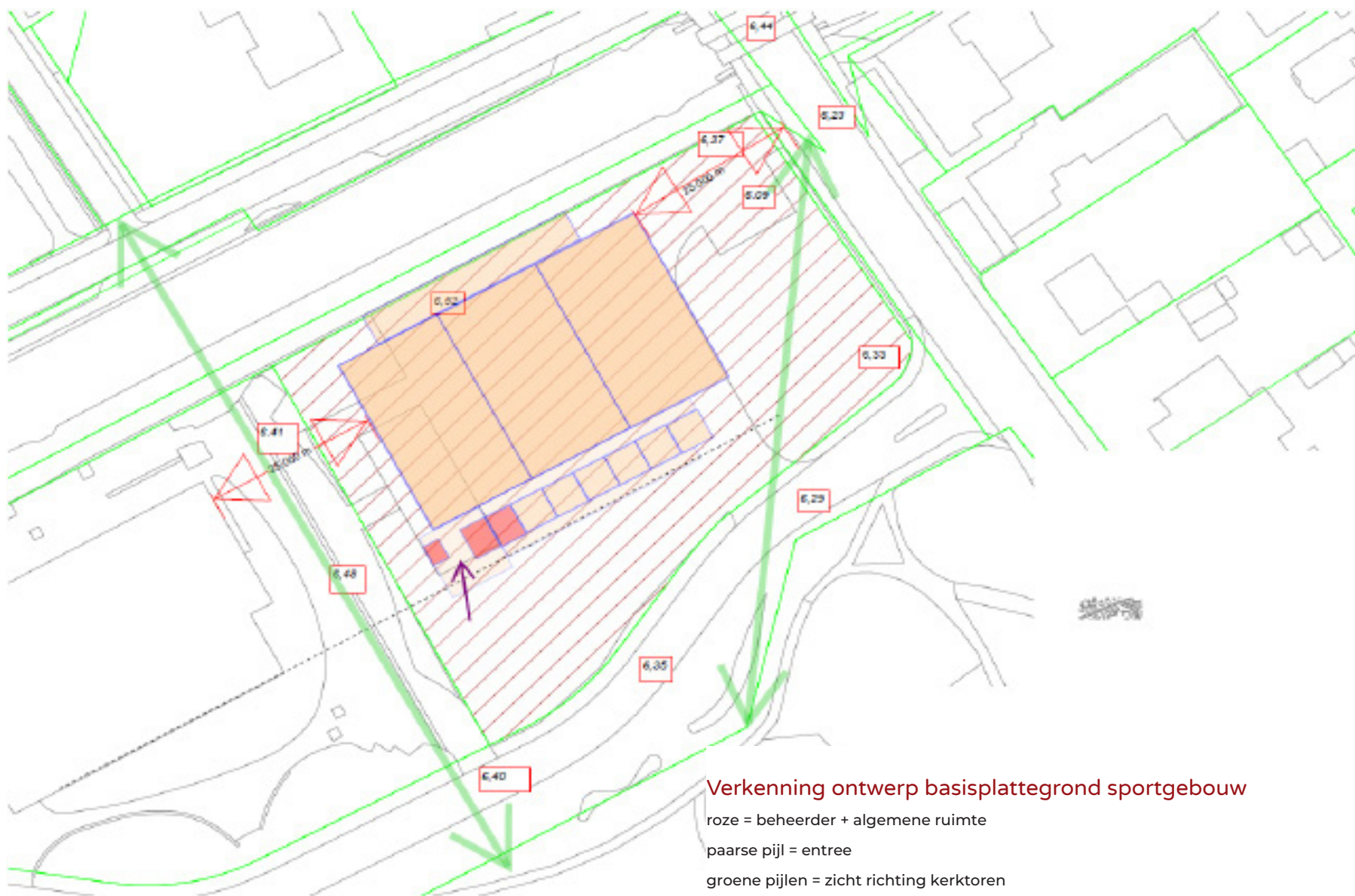
schets dwarsprofiel sportgebouw met schuine kap

schets dwarsprofiel sportgebouw met plat dak

basisplattegrond met optionele 2e bouwlaag in rood

Verkenning ontwerp basisplattegrond sportgebouw

roze = beheerder + algemene ruimte

paarse pijl = entree

groene pijlen = zicht richting kerktoren

rode pijlen = onbebouwde marge (25 meter)

vogelvlucht dorpskern voor aanleg Veilingstaat

H2 Eisen, opties en wensen

1. Het sportgebouw sluit qua grootte en plaatsing aan op de reeks van gebouwen langs de spoorlijn. Het vormt de oostelijke beëindiging van deze reeks.

- De architectuur past bij het Veluws College, maar gaat ook een verbinding aan met de oude dorpskern qua schaal en uitstraling.
- Het sportgebouw krijgt overigens een duidelijke eigen, hoogwaardige uitstraling, die de functie – sport – herkenbaar verbeeldt.
- Het ontwerp refereert op herkenbare wijze naar de historie van de plek.
- *Optie: Zo zouden hellende daken kunnen worden toegepast, verwijzend naar de voormalige Veilinghal, of kenmerkende materialen en vormen.*
- De gevel van het sportgebouw aan de Veilingstraat ligt globaal in de lijn van de gevel van het Veluws College en sluit hier ook qua goothoogte op aan. De feitelijke hal, die hoger wordt, ligt verder terug.
- *Optie: Delen van de gevel aan de Veilingstraat kunnen enkele meters naar voren of naar achter springen.*

2. Het sportgebouw wordt samen met het Veluws College ingebed in een park, dat doorloopt naar de Dorpsstraat en de Domineestraat.

- De Veilingstraat wordt vormgegeven als een route door het park met een drietal veilige oversteekplaatsen. De middelste oversteekplaats verbindt de looproute tussen de kerk en de entree van het sportgebouw.

- Wandelroutes evenwijdig aan de Veilingstraat lopen door het parkgebied. Aan de zuidkant een route van station tot kruising Dorpsstraat en aan de noordzijde een pad van entree Veluws College, via entree sportgebouw naar spoorwegovergang Doimineestraat.
- Bestaande groenelementen worden samengesmeed tot een samenhangend geheel bestaande uit bloemrijk gras, lage beplantingsvakken en bomen. Dichte bosschages worden op een aantal plekken uitgedund. Historische en groene kwaliteiten, maar ook sociale veiligheid zijn hierbij leidend.
- De onbebouwde ruimtes aan de kant van Veluws College en aan de kant van de Domineestraat behoeven een royale maat (ca. 25 meter breed), worden ingericht als onderdeel van het park en bieden doorzicht en wordt gebruikt door leerlingen tijdens de pauzes.
- Parkeren en stalling worden ingebed in de parkachtige omgeving.

3. De nieuwbouw wordt zo dicht mogelijk tegen de perceelsgrens van ProRail geplaatst. Het aanzicht en de geluidsbeleving vanaf de Koningin Julianastraat verdienen aandacht. De grotere massa van de hal moet worden ingepast in de kleinere schaal van de omgeving.

- Door aan deze zijde de materialenberging te situeren ontstaat er een getrapte overgang naar de hoogte van de hal.
- *Wens: extra bergruimte voor het Veluws College en het sportgebouw realiseren i.s.m. de materialenberging. Bijvoorbeeld een overdekte stalling voor personeel.*
- Het geluidniveau aan de andere zijde van het spoor mag niet toe-

nemen door realisatie van het sportgebouw.

- *Optie: Misschien moeten daarvoor de gevel van de materialenberging en mogelijk ook de sportzaal geluidsabsorberend worden uitgevoerd.*
- De gevel van de materialenberging wordt afgeschermd met beplanting en/of is begroeid met beplanting. Langs de gevel is daarvoor een voldoende brede strook grond nodig met goede groeicondities.
- *Optie: Mogelijk kan de muur het spoorhek vervangen, als hierover afspraken gemaakt kunnen worden met ProRail.*
- *Wens: Een wens is om de gevel langs het spoor door te zetten als een scherm, zodat de geluidbelasting in het “veilingpark” afneemt. Een mogelijkheid is ook om het maaiveld van het park licht op te laten lopen naar dit scherm.*
- *Optie: Een optie is om op het dak van de materialenberging te benutten voor andere functies. Bijvoorbeeld voor extra bergruimte, installaties of een fietsenstalling. Een fietsenstalling zou via een hellend pad vanaf de Domineestraat bereikbaar kunnen zijn.*

4. De entree van het sportgebouw komt aan de zuidwestkant, zodat deze aansluit op looproutes naar het Veluws College, andere scholen en parkeerplaatsen in de omgeving. Zo kan ook parkeer- en stallingsruimte gecombineerd worden met het Veluws College.

- De entree moet uitnodigend, sprekend en duidelijk vindbaar worden. Ook vanaf de Domineestraat moet duidelijk zichtbaar zijn waar de entree zich bevindt. Bij de entree is er ook zicht van binnen naar buiten en andersom.
- De ruimte voor de entree heeft een verblijfs- en ontmoetingsfunctie. Het ontwerp van het park en het gebouw komt hier samen.
- De ruimte tussen de school en het sportgebouw is overzichtelijk en sociaal veilig. Vanuit de school en vanuit de sporthal is er zicht op deze ruimte.

- De inrichting is zodanig dat fietsen op een ordelijke wijze gestald kunnen worden bij de entree. De stalling achter het Veluws College wordt gehandhaafd en wordt buiten schooltijd afgesloten. Deze stalling is makkelijk bereikbaar. De bestaande stalling in de tussenruimte kan eventueel verplaatst worden en gecombineerd worden met een niet afgesloten stalling voor het sportgebouw. Mogelijk kan de stallingsruimte achter het Veluws College efficiënter worden ingedeeld met behoud van comfort en bomen.
- Er komen enkele nieuwe parkeerplaatsen (ca. 5) met laadpalen. Bestaande parkeerplaatsen (ca. 23) t.b.v. het Veluws College worden qua aantal gehandhaafd en kunnen buiten schooltijden worden gebruikt door bezoekers van de sporthal. Enkele plekken dicht bij de entree worden gereserveerd voor gehandicapten.
- Het is de bedoeling dat gebruikers en bezoekers van het sportgebouw vooral ook gebruik maken van nabijgelegen parkeerplaatsen in het centrum. Liefst komt men per fiets of te voet.
- Er moet een voorziening komen voor het veilig afzetten en ophalen van gebruikers en bezoekers per auto. Gedacht wordt aan een bescheiden voorziening, die niet nadelig is voor de veiligheid van fietsers en wandelaars en goed is ingepast in het parkbeeld. De voorkeur gaat uit naar één voorziening, die zowel voor het Veluws College als voor het sportgebouw wordt gebruikt. De padenstructuur zorgt ervoor dat de entrees van het sportgebouw en de school makkelijk en veilig bereikbaar zijn. Bij het station en het busstation kunnen ook mensen worden afgezet of opgehaald.
- *Optie: De huidige inrichting aan de kant van het Veluws College kan worden aangepast in overleg met de school als daardoor de gebruikswaarde en de belevingswaarde toeneemt.*

5. De lange gevel aan de kant van de Veilingstraat bepaalt de beleving vanaf het historische dorpshart. Dit vraagt om een gepaste vormgeving. Hierbij spelen verschillende aspecten.

- Het gebouw moet aan deze kant geen gesloten, anonieme uitstraling krijgen. Er moet visueel contact zijn tussen binnen en buiten. Het ontwerp van het entreegebied speelt hier een hoofdrol, maar vanuit de gang naar de kleedruimtes is er contact met buiten.
- *Wens: Ruimtes in een eventuele tweede bouwlaag moeten duidelijk contact maken met de straat. Het zicht op het park en de kerk maakt deze ruimtes aantrekkelijk.*
- De schaal en maat moet aansluiten op de omgeving.
- De grote maat van de sporthal wordt verzacht door de kleinere maat van het bouwdeel met de kleedruimtes
- *Optie: Dit effect wordt sterker als boven de kleedruimtes een tweede bouwlaag wordt toegevoegd. De hoogte van dit bouwdeel sluit dan goed aan bij de bouwhoogtes in de omgeving.*
- Door plasticiteit en ritmiek in het gevelontwerp wordt de grotere maat van het gebouw herleid naar de kleinere maten van de omgeving. Bepaalde bouw delen kunnen uitkragen of bijvoorbeeld een entree of een opgang kan naar voren worden uitgebouwd.

kruising Torenstraat/Veilingstraat bij entree Veluws College

6. De Domineestraat is een oude straat met karakteristieke bebouwing en een belangrijke verkeersfunctie. Daarom vraagt de uitstraling van het sportgebouw aan deze zijde extra aandacht.

- Een dilemma hierbij is dat aan deze zijde een grotendeels gesloten gevel zal komen en dat er we de zichtlijn op de kerk willen vrijhouden, waardoor er eigenlijk geen ruimte is om tegen de hal een lager bouwdeel te bouwen. Dit ontwerp dilemma vraagt om een passende oplossing.
- *Optie: Een oplossingsrichting is om de parkachtige sfeer te benutten. De gevel zou kunnen worden voorzien van beplanting en nestgelegenheid. Het terrein zou wat kunnen oplopen, waardoor een opgang naar het dak van de materialenberging langs het spoor mogelijk wordt of een openluchtpodium. Andere invullingen in de sfeer van sport en bewegen zijn denkbaar.*
- Een herkenbaar silhouet van de gevel is van belang en een bepaalde gelaagdheid. Op een of andere wijze wordt duidelijk gemaakt wat er binnen in het gebouw plaatsvindt.
- *Optie: het silhouet van de voormalige veilinghal in de gevel terug laten komen.*

7. Het sportgebouw zal een naam krijgen. De wijze waarop dit op het gebouw wordt aangebracht is onderdeel van het architectonisch ontwerp.

De naam zal in elk geval zichtbaar moeten zijn vanaf de Domineestraat en de Veilingstraat

- *Optie: een naamsaanduiding, die zichtbaar is vanaf het spoor en de Koningin Julianastraat.*

8. Het gebouw moet zoveel mogelijk circulair en duurzaam worden ontworpen. Dit is ook zichtbaar in de architectonische uitstraling.

- De gevel wordt deels bekleed met materialen, die een kleine ecologische footprint hebben, zoals hout en andere biobased materia-

len. Dit sluit toepassing van baksteen in strips niet uit als daarmee een betere inpassing in de omgeving wordt bereikt.

- *Wens: Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van gebruikte materialen. Zo zou gebruik gemaakt kunnen worden van bestaande spanten.*
- Daken worden voorzien van beplanting en zonnepanelen.
- *Optie: Beplanting of zonnepanelen integreren in de architectuur van de gevels.*
- Hemelwater wordt gebufferd en ter plaatse opgevangen.

9. Middels een ontwerpstudie is onderzocht wat de meest voor de hand liggende opzet van het sportgebouw is, uitgaande van het functionele programma van eisen. Er bestaan veel sportgebouwen met een vergelijkbare omvang. Daaruit kan een basistype worden gedestilleerd. Hieruit volgen onderstaande nadere eisen voor het ruimtelijk ontwerp van de bouwdelen.

De hal

- De hal bestaat uit drie zaaldelen, die afzonderlijk gebruikt moeten kunnen worden. Soms zullen twee of drie zaaldelen als één zaal worden gebruikt.
- Elke zaaldeel moet direct bereikbaar zijn vanuit de materialenberging.
- *Wens: uit oogpunt van ruimtelijke kwaliteit is het wenselijk dat men van buitenaf en vanuit de openbaar toegankelijke binnenruimte iets kan ervaren van de dynamiek in het sportgebouw. Ramen zijn echter vanuit het gebruik niet gewenst. Dit dilemma vraagt om een creatieve oplossing. Vanuit een eventuele tweede bouwlaag op de kleedruimtes is raam met zicht in de sportzalen wel mogelijk.*

De materialenberging

- De materialenberging moet van buitenaf toegankelijk zijn.
- De materialenberging moet bereikbaar zijn vanaf elk zaaldeel apart.

De openbaar toegankelijke binnenruimte

- De openbaar toegankelijke binnenruimte is overzichtelijk, zodat de gebruikers vanzelfsprekend hun weg kunnen vinden.
- Vanuit het entreegebied zijn kleedruimtes makkelijk bereikbaar.
- Er is een ruimte voor de beheerder. Vanuit die plek kan hij/zij goed overzien wie het gebouw in- en uitgaat.
- De binnenruimte is prettig, warm en rustig ingericht en vormgegeven. Op veel plekken is er visueel contact met buiten.
- De binnenruimte nodigt uit tot informele ontmoetingen.
- *Optie: in het entreegebied bevindt zich een afsluitbaar multifunctioneel lokaal*
- *Wens: Een eventuele twee bouwlaag is vanuit het entreegebied direct bereikbaar met een trap en een lift.*

Referentiebeelden

Uitnodigende entree

Biobased materiaal

Kleine en grote massa's

Toepassing tweede bouwlaag

Verwijzing naar schuine kap

Gevelbeplanting

Zicht binnen-buiten

Overzichtelijk

Schuine kap + geleding

Geleding gevel + materiaal/kleur

Uitnodigend

Verbeelden sport

historische topografie: van Klokkenkamp tot veiling

Vijfmaal dezelfde kaartuitsnede over de periode 1850-1988 laat de ontwikkeling zien van een terrein waarop de naam Hemelrijk staat gedrukt. In andere bronnen wordt het groenomzoomde perceel ten westen van de Domineestraat de Klokkenkamp genoemd. Een kamp is een door hagen en hakhout begrensde akker. De gele stip geeft de locatie van het huidige veilinggebouw aan. De Klokkenkamp is vanaf 1967 tot in de jaren '90 zetel geweest van de openbare MAVO. Het groen in de omgeving van het veilingterrein blijkt een lange geschiedenis te hebben.

Sinds 1990 ondergaat de spoorzijde van Twello Centrum een gedaanteverandering. De veilinggebouwen op het Villa Nova-terrein

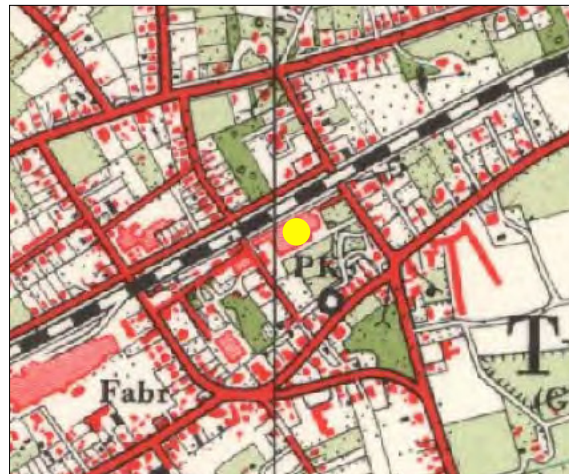
1850
De Klokkenkamp in ongeschonden staat. Midden tussen de Domineestraat en de Kletterstraat (de tegenwoordige Stationsstraat) loopt een kerkpad, de Klokkenkampsteeg.

1905
De spoorweg snijdt de Klokkenkamp doormidden. Een stationsgebouwtje is zichtbaar bij de Stationsstraat. Het kerkpad houdt een overgang over het spoor. Ten zuiden van het station ligt sinds 1840 een buiten: Villa Nova.

1933
De aanduiding station staat (foutief) bij een langgerekt gebouw ter plaatse van het oudste veilinggebouw. De Klokkenkampsweg lijkt een toevoerweg naar de veiling geworden. Door de bouw van de eerste veilingloods wordt al in 1907 het visuele verband tussen kerkpad en kerk verbroken. Maar het pad zelf is nog steeds begaanbaar.

1957
Het terrein van Villa Nova wordt bebouwd, onder meer met een nieuw veilinggebouw. Het oude veilinggebouw is uitgebreid met een nieuwe hal. Op de Klokkenkamp ten noorden van het spoor staat de nieuwbouw van de Land- en Tuinbouwschool, later verbouwd en uitgebreid voor de openbare MAVO.

1988 Het veilingcomplex heeft zijn maximale omvang bereikt. De gebouwen op het terrein van Villa Nova zijn verder uitgebreid. Het groen is verdwenen. De spoorwegovergang Klokkenkampsweg is opgeheven. Deze straat heet aan de kant van het dorp nu Torenweg. Van de oude groenwal van de Klokkenkamp zijn alleen nog het Spiegelbosje (noordelijk van het spoor) en het Domineesbosje bij de kerk over. De **pastorie** op de hoek van de Domineestraat en Dorpstraat is gesloopt.

Bijlagen

Motivering extra ruimtes op de tweede bouwlaag

- Door het bouwdeel met de kleedruimtes te voorzien van een tweede bouwlaag krijgt dit bouwdeel een hoogte die goed aansluit op de omgeving. Daardoor kan het sportgebouw als geheel stedenbouwkundig beter worden ingepast. Uit oogpunt van stedenbouw levert een tweede bouwlaag dus voordelen op.
- De ruimtes op de tweede bouwlaag zijn goed bruikbaar voor meerdere functies. Ze kunnen gebruikt worden door verenigingen, door de scholen of voor bepaalde diensten die te maken hebben met sport, gezondheid en beweging. Vanuit deze ruimtes heeft men zicht op het oude dorp met de kerktoren en er de ruimte kan ook worden gebruikt om toe te schouwen op activiteiten in de sportzalen. In voorkomende gevallen kunnen ze ook in samenhang met activiteiten in de sportzalen worden benut.
- Vanuit de samenleving is er een toenemende vraag naar zulke ruimtes. Zo heeft het Veluws College regelmatig behoefte aan extra zaalruimte, bijvoorbeeld voor de examens.
- De ruimtes liggen centraal in het dorp.
- Beheer en toegang kunnen gecombineerd worden met het sportgebouw, wat de kosten voor beheer drukt.
- Er wordt zo efficiënt gebruik gemaakt van de beschikbare kavel. De meerkosten voor het realiseren en beheren van deze ruimtes in waarschijnlijk beperkt.

Samen voor schoonheid

Gelders Genootschap
Zypendaalseweg 46
6814 CL Arnhem
026 4421742
info@geldersgenootschap.nl

geldersgenootschap.nl

